

Veselības ministrija

Brīvības iela 72 k-1, Rīga, LV-1011, tālr. 67876000, fakss 67876002, e-pasts pasts@vm.gov.lv, www.vm.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

08.05.2024

Nr. 01-04.1/4

Lēmums par disciplinārsoda
piemērošanu L. Zalcmanei un
A. Millei-Grebeņņikovai

1. Ar Veselības ministrijas valsts sekretāres 2024. gada 21. marta lēmumu Nr.01-04.1/1 (turpmāk – Ierosināšanas lēmums) “Lēmums par disciplinārlietas ierosināšanu (L.Zalcmane, A.Mille-Grebeņņikova)” pret Veselības ministrijas Projektu vadības departamenta (turpmāk – PVD) direktori Liegu Zalcmani un PVD Ārstniecības personu piesaistes darbam reģionos projektu nodaļas (turpmāk – Projektu vienība) vadītāju Aneti Milli-Grebeņņikovu ierosināta disciplinārlieta par Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 36. pantā noteiktā disciplinārpārkāpuma “Par amata pienākumu, [...] nepamatotu nepildīšanu vai novēlotu, nolaidīgu vai nekvalitatīvu pildīšanu, tajā skaitā tiesību aktiem neatbilstošu rīcību ar finanšu līdzekļiem [...]” iespējamo izdarīšanu un izveidota disciplinārlietas izmeklēšanas komisija šādā sastāvā – komisijas priekšsēdētāja: Ilze Šķiņķe – Juridiskā departamenta direktore, komisijas locekļi: Antra Valdmane – valsts sekretāra vietniece veselības politikas jautājumos, Baiba Baltiņa – Audita nodaļas vecākā referente (turpmāk – Komisija).

2. Ierosināšanas lēmums pieņemts, pamatojoties uz Veselības ministrijas dienesta pārbaudes komisijas¹ 2024. gada 18. marta ziņojumā norādīto par Veselības ministrijas PVD Projektu vienības atbildīgo amatpersonu rīcību un iespējamo atbildību par Valsts kontroles revīzijā konstatēto nelikumīgo rīcību ar finanšu līdzekļiem.

3. 2024. gada 22. februārī Veselības ministrija ir saņēmusi Valsts kontroles vēstuli Nr.9-2.3.1e/157, kurā norādīts, ka finanšu revīzijas “Par Veselības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros, veicot pārbaudes procedūras par Veselības ministrijas projektu² ietvaros izmaksātajām

¹ Dienesta pārbaude veikta, pamatojoties uz Veselības ministrijas 2024. gada 28. februāra rīkojumu Nr.01-01.1/36 “Par dienesta pārbaudes veikšanu”.

² ESF projekts “Ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu pieejamības uzlabošana ārpus Rīgas” (līdzfinansēts darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.5.specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot pieejamību ārstniecības un ārstniecības atbalsta personām, kas sniedz pakalpojumus prioritārajās veselības jomās

kompensācijām septiņiem ģimenes ārstiem par prakses nodošanu, konstatētas iespējamās kompensāciju apmēra aprēķināšanas neatbilstības, kā rezultātā kompensācijas izmaksātas par 11 631 *euro* lielākā apmērā pretēji normatīvo aktu³ prasībām.

4. Projektu realizācijas procesā Projektu vienība pieļāva kļūdu, norādot nepareizu periodu Nacionālajam veselības dienestam adresētajā pieprasījumā par vairākiem ģimenes ārstiem, kā rezultātā septiņos gadījumos kompensācijas kopumā tika izmaksātas 11 631 *euro* lielākā apmērā. PVD Projektu vienības pārstāvji jau projekta īstenošanas laikā konstatēja kļūdas kompensāciju apmēra aprēķinos, par ko informēja Konsultatīvo darba grupu cilvēkresursu piesaistei. Projektā Nr.9.2.5. četros gadījumos kompensācijas ģimenes ārstiem, kuri nodevuši savu praksi citiem ģimenes ārstiem 2022. un 2023. gadā, izmaksātas par 6317 *euro* lielākā apmērā, jo aprēķinos netika iekļauts 12 mēnešu periods līdz līguma izbeigšanai, bet cits periods. Projektā Nr.9.2.7. trīs gadījumos kompensācijas ģimenes ārstiem, kuri nodevuši savu praksi citiem ģimenes ārstiem 2023. gadā, izmaksātas par 5314 *euro* lielākā apmērā, jo aprēķinos netika iekļauts 12 mēnešu periods līdz pretendenta pieteikuma iesniegšanas brīdim Veselības ministrijā, bet cits periods.

5. Veselības ministrija revīzijas laikā sniegtajā skaidrojumā (Veselības ministrijas 2024. gada 11. februāra e-pasta vēstule) norādīja, ka, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 10. pantā noteikto tiesiskās palāvības principu, privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas. PVD norādīja, ka kompensācijās pārmaksātie līdzekļi no projekta tiešo izmaksu konta atjaunoti ar līdzekļiem no projekta netiešo izmaksu konta, t.i., no valsts budžeta līdzekļiem.

6. Valsts kontrole finanšu revīzijā konstatēja, ka Veselības ministrija, īstenojot ES fondu projektus, lai to ietvaros uzlabotu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu pieejamību reģionos un veicinātu ģimenes ārstu paaudžu nomaiņu, un aprēķinot kompensācijas ģimenes ārstiem par prakses nodošanu citiem ārstiem, nav ievērojusi ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības, līdz ar to kompensācijas vairākos gadījumos izmaksātas kopā par 11 631 *euro* lielākā apmērā, līdz ar to pārkāpjot Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma (turpmāk – Izšķērdēšanas novēršanas likums) 2. panta pirmās daļas prasības, kas noteic, ka Publiska persona rīkojas ar saviem

iedzīvotājiem, kas dzīvo ārpus Rīgas” ietvaros). ESF projekts “Atbalsts ārstniecības personām darbam Rīgā un atveseļošanās pasākumi veselības nozarē”, darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” prioritārā virziena “Sociālā iekļaušana un nabadzības apkarošana” 9.2.7. specifiskais atbalsta mērķis “Atbalsts ārstniecības personām, kas nodrošina pacientu ārstēšanu sabiedrības veselības krīžu situāciju novēršanai” (projektu līdzfinansē ESF REACT-EU finansējums pandēmijas krīzes seku mazināšanai).

³ Ministru kabineta 21.03.2017. noteikumi Nr.158 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.5. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot pieejamību ārstniecības un ārstniecības atbalsta personām, kas sniedz pakalpojumus prioritārajās veselības jomās iedzīvotājiem, kas dzīvo ārpus Rīgas” īstenošanas noteikumi”, Veselības ministrijas 22.10.2021. iekšējais normatīvais akts “Cilvēkresursu piesaistes reģioniem kārtība” Nr. IeNA/21, Ministru kabineta 17.12.2020. noteikumi Nr. 802 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.7. specifiskā atbalsta mērķa “Atbalsts ārstniecības personām, kas nodrošina pacientu ārstēšanu sabiedrības veselības krīžu situāciju novēršanai un 14.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanās pasākumi veselības nozarē” īstenošanas noteikumi”, Veselības ministrijas 31.01.2022. iekšējais normatīvais akts “Cilvēkresursu piesaistes darbam Rīgā kārtība”.

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkura rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu atbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

7. Reaģējot uz Valsts kontroles konstatējumu, proti, Izšķērdēšanas novēršanas likuma 2. panta pirmās daļas pārkāpumu saistībā ar iepriekš minēto kompensāciju izmaksu lielākā apmērā, PVD veica darbības, lai atgūtu pārmaksātās kompensāciju summas. Sešas no septiņām ārstniecības personām ir noslēgušas vienošanos pie kompensāciju līgumiem par kompensāciju pārmaksas atmaksu.

7.1. Minētās ārstniecības personas ir veikušas pārmaksātās kompensācijas atmaksu, ko apliecina Valsts kases konta izdrukas, kurās atspoguļots maksājumu saņemšanas fakts:

Maksājuma Nr.2063552493 ģimenes ārste V.S. 28.03.2024. iemaksājusi 1015,02 *euro*;

Maksājuma Nr.2073678982 ģimenes ārste I.F. 12.04.2024. iemaksājusi 1889,58 *euro*;

Maksājuma Nr.2075629588 ģimenes ārste I.G. 15.04.2024. iemaksājusi 2579,97 *euro*;

Maksājuma Nr.RD211866759 ģimenes ārste I.P. 15.04.2024. iemaksājusi 832,53 *euro*;

Maksājuma Nr.RD211146923 ģimenes ārste M.R. 03.04.2024. iemaksājusi 2076,01 *euro*;

Maksājuma Nr.RD21127025 ģimenes ārste I.R. 05.04.2024. iemaksājusi 1339,67 *euro*.

7.2. Ģimenes ārste S.V. atteicās parakstīt vienošanos par pārmaksāto kompensācijas daļu un atmaksāt saņemtos līdzekļus 1898,28 *euro* apmērā. Ņemot vērā minēto, PVD direktore Liega Zalcmāne un PVD Projektu vienības vadītāja Anete Mille-Grebeņņikova no personīgajiem līdzekļiem atmaksāja S.V. pārmaksāto kompensāciju 1898,28 *euro* apmērā. Minēto apliecina Valsts kases izdrukas: maksājuma Nr.FT24115LH8DMIBFT259831386-BNK iemaksu 949,14 *euro* apmērā 24.04.2024. veikusi Aneta Mille-Grebeņņikova un maksājuma Nr.RD212326542 iemaksu 949,14 *euro* apmērā 24.04.2024. veikusi Liega Zalcmāne. Pie šādiem apstākļiem secināms, ka kompensācijās ģimenes ārstiem nepamatoti izmaksātie līdzekļi ir atgūti.

8. PVD direktore Liega Zalcmāne un PVD Projektu vienības vadītāja Anete Mille-Grebeņņikova savos paskaidrojumos norādīja, ka Projekta vienība, apstrādājot pretendentu pieteikumus, nodrošinot pirmreizējās pārbaudes un virskontroles, nepaļaujas uz pieprasītās informācijas atbilstību, bet gan pārbauda to atbilstoši vērtēšanas kritērijiem, piemēram, šajos gadījumos no Nacionālā veselības dienesta ir pieprasīti dati par 12 mēnešu periodā izmaksāto vidējo kapitācijas naudu ģimenes ārstam, kurš nodod praksi, diemžēl, pārslodzes dēļ, nebija pamanīts, ka pieprasītais 12 mēnešu periods neatbilda normatīvajos aktos un kārtībā noteiktajiem nosacījumiem.

Ierosinātās disciplinārlietas ietvaros PVD direktore Liega Zalcmāne un PVD Projektu vienības vadītāja Anete Mille-Grebeņņikova sniedza šādus paskaidrojumus:

8.1. viens un tas pats personāla sastāvs īstenoja divus līdzīgus projektus, kuriem normatīvajos aktos (Ministru kabineta noteikumos, kārtībā) noteikti dažādi aprēķinu nosacījumi, kas veicināja tehnisko kļūdu rašanos;

8.2. 2022. un 2023. gadā apstrādāts nesamērīgi liels kompensāciju pieteikumu skaits, Konsultatīvajai darba grupai nodoti izskatīšanai 808 (astoņi simti astoņi) pretendentu pieteikumi ārstniecības personu piesaistes darbam reģionā projekta ietvaros, savukārt Rīgā piesaistāmo ārstniecības personu projekta ietvaros nodoti izskatīšanai vēl 222 (divi simti divdesmit divi) pretendentu pieteikumi, tādējādi radīts būtisks ārstniecības personu piensums veselības aprūpes nozarei;

8.3. projektu īstenošanas termiņš nedrīkstēja būt vēlāks par 2023. gada 31. decembri, tādējādi Projekta vienības personāls ilgstoši atradās paaugstināta stresa apstākļos par papildus finansējuma pieejamību kompensāciju piešķiršanai un neziņu par veicamo darba apjomu īpaši īsos termiņos;

8.4. paralēli nodrošināta arī kompensāciju līgumu sagatavošana, slēgšana un uzraudzība, kas sevī ietvēra arī kompensāciju saņēmēju darba vietu maiņas un uzraudzības pārbaudes.

9. Minētajos apstākļos Projektu vienība pieļāva tehnisku/drukas kļūdu, norādot nepareizu periodu Nacionālajam veselības dienestam adresētajā pieprasījumā par vairākiem ģimenes ārstiem, kā rezultātā 7 gadījumos kompensācijas tika izmaksātas kopumā 11 631 *euro* lielākā apmērā.

9.1. Papildus norādīts, ka par projektu Nr.9.2.5. un 9.2.7. kvalitatīvu, savlaicīgu un noteiktajos apjomos īstenošanu liecina sekojoši apstākļi:

9.1.1. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra ir apstiprinājusi projektus Nr.9.2.5. un 9.2.7 bez neatbilstībām, šobrīd noteikts statuss – pabeigts;

9.1.2. revīzijas iestāde ir veikusi projekta Nr.9.2.5. izmaksu pamatotības un atbilstības pārbaudi, ieteikumi ieviesti un pārbaude pabeigta ar rezultātu – pozitīvs;

9.1.3. revīzijas iestāde ir veikusi projekta Nr.9.2.7. izmaksu pamatotības un atbilstības divas pārbaudes, bez ieteikumiem, pārbaudes rezultāti – pozitīvs.

10. Pamatojoties uz minēto, secināms, ka PVD, t.sk. Projekta vienība, veica darba pienākumus atbildīgi, kvalitatīvi, taču, nesamērīgi pieaugot darba apjomam un stresam, ir tikuši pieļauti tiesiskā regulējuma pārkāpumi.

11. Secināms, ka komisija, vērtējot paskaidrojumos sniegto informāciju, ka Projekta vienība, apstrādājot pretendentu pieteikumus, nodrošina pirmreizējās pārbaudes un virskontroles, nepaļaujoties uz pieprasītās informācijas atbilstību, bet pārbauda to atbilstoši vērtēšanas kritērijiem, vērtējusi to kritiski, jo projektu realizācijas laikā tika pieprasīta informācija un netika pamanīts, ka pieprasītais 12 mēnešu periods neatbilst normatīvajiem aktiem un kārtībā noteiktajiem nosacījumiem, kas noveda pie kompensācijas pārmaksas 7 ģimenes ārstiem kopumā 11 631 *euro* apmērā. Vienlaikus Komisija nav apšaubījusi Projektu vienības lielo darba apjomu un īsos termiņus, kādos bija jāpieņem lēmumi kompensācijas pieteikumu izskatīšanā, kas varēja radīt kļūdas informācijas pieprasīšanā.

12. Disciplinārlieta pret PVD direktori Liegu Zalcmani un PVD Projektu vienības vadītāju Aneti Milli-Grebeņņikovu ir ierosināta par Disciplināratbildības

likuma 36. pantā noteikto disciplinārpārkāpumu “Par amata pienākumu, [...] nepamatotu nepildīšanu vai novēlotu, nolaidīgu vai nekvalitatīvu pildīšanu, tajā skaitā tiesību aktiem neatbilstošu rīcību ar finanšu līdzekļiem”.

13. Lemjot par disciplinārsodu, ņem vērā izdarītā disciplinārpārkāpuma raksturu un tā radīto kaitējumu, ierēdņa vainas formu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Disciplināratbildības likuma 29. panta otrā daļa noteic, ka disciplinārlietas izmeklēšanā noskaidro visus tos faktus un apstākļus, kas nepieciešami, lai varētu pieņemt tiesisku un lietderīgu lēmumu.

It īpaši noskaidro:

13.1. vai ir veikta prettiesiska rīcība;

13.2. vai ierēdnis ir vainīgs tās veikšanā;

13.3. ierēdņa vainas formu;

13.4. atbildību mīkstinošos vai pastiprinošos apstākļus;

13.5. vai un kādā apmērā personai ir nodarīts mantisks zaudējums vai personisks kaitējums, bet valstij — mantisks zaudējums vai kaitējums tās interesēm.

14. Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 5. panta pirmajai daļai par vainīgu disciplinārpārkāpumā atzīstams ierēdnis, kurš disciplinārpārkāpumu izdarījis ar nodomu vai aiz neuzmanības. Vērtējot izdarīto disciplinārpārkāpumu, Komisija uzskatījusi, ka tas ir izdarīts aiz neuzmanības, jo to pieļāvušajām ierēdnēm vajadzējis paredzēt savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju, bet viņas vieglprātīgi paļāvušās, ka tās neiestāsies vai tās varēs novērst, vai arī nav paredzējušas šādu seku iestāšanās iespēju, kaut gan tās varēja paredzēt un bija jāparedz.

15. Komisija izdarīto disciplinārpārkāpumu atzinusi par izdarītu aiz vieglas neuzmanības, jo gan Liega Zalcmane, gan Anete Mille-Grebeņņikova nebija paredzējušas savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju un nevēlējās šādu seku iestāšanos, kaut gan tās varēja paredzēt un bija jāparedz.

16. Komisija par atbildību mīkstinošiem apstākļiem šajā gadījumā atzinusi, ka ir novērstas disciplinārpārkāpuma sekas, jo Liega Zalcmane un Anete Mille-Grebeņņikova aktīvi rīkojušās, lai atgūtu kompensācijās pārmaksātos līdzekļus un vienā gadījumā kompensācijā pārmaksātos līdzekļus sedza no personīgajiem līdzekļiem, līdz ar ko ir segti materiālie zaudējumi valsts budžetam. Kompensācijās pārmaksātās summas segšana no projektu Nr.9.2.5. un 9.2.7. ietaupījumiem netiešo izmaksu līdzekļiem tika veikta, pamatojoties uz Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likuma un ar to saistītajiem Ministru kabineta noteikumiem.

Atbildību pastiprinošus apstākļus (Disciplināratbildības likuma 14. pants) Komisija nav konstatējusi.

17. Vērtējot visus materiālus kopumā, Komisija atzinusi, ka PVD direktore Liega Zalcmane un PVD Projektu vienības vadītāja Anetes Mille-Grebeņņikova, pildot savus amata pienākumus, nav rīkojušās atbilstoši viņu amatu aprakstos noteiktajam (PVD direktora amata aprakstā departamenta direktora amata pienākumos ir nodrošināt departamenta kompetencē esošo projektu īstenošanu, projektu pieteikumu sagatavošanu, dokumentācijas uzturēšanu un finanšu resursu atbilstošu un efektīvu izlietojumu (10.2.). Savukārt, saskaņā ar Projektu vienības

vadītāja amata aprakstu vadītāja amata pienākumos ir: nodrošināt Projekta vienības realizētā projekta ieviešanu, kontroli un uzraudzību (10.1.1.), nodrošināt projekta finanšu resursu apguvi atbilstoši projekta iesniegumam un normatīvajos aktos noteiktajam (10.2.1.)), līdz ar ko ir izdarīts Disciplināratbildības likuma 36. panta pirmajā daļā paredzētais disciplinārpārkāpums ar tam likumā paredzēto soda sankciju – “Par amata pienākumu, konkrēta rīkojuma vai uzdevuma nepamatotu nepildīšanu vai novēlotu, nolaidīgu vai nekvalitatīvu pildīšanu, tajā skaitā tiesību aktiem neatbilstošu rīcību ar finanšu līdzekļiem, izsaka rājienu vai samazina mēnešalgu uz laiku no trim mēnešiem līdz vienam gadam, ieturot līdz 20 procentiem no mēnešalgas”.

18. Komisija atzinumā par disciplinārpārkāpuma konstatēšanu iesaka PVD direktorei Liegai Zalcmanei un PVD Projektu vienības vadītājai Anetei Millei-Grebeņņikovai piemērot disciplinārsodu – rājiens, kas noteikts Disciplināratbildības likuma 36. panta pirmajā daļā.

19. Ievērojot visu iepriekšminēto, kā arī, ņemot vērā Komisijas konstatētos Liegas Zalcmanes un Anetes Milles-Grebeņņikovas atbildību mīkstinājošos apstākļus, **pamatojoties uz Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 31. pantu un 36. panta pirmo daļu,**

NOLEMJU:

piemērot PVD direktorei Liegai Zalcmanei un PVD Projektu vienības vadītājai Anetei Millei Grebeņņikovai disciplinārsodu – rājiens.

20. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi adresātam. Saskaņā ar Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 32. panta otro daļu ierēdnis šo lēmumu mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Valsts sekretāre

(paraksts*)

Agnese Vaļuliene

Irina Germova 60003346
irina.germova@vm.gov.lv